

Maturitní témata profilové ústní zkoušky

ze zeměpisu na GVM ve školním roce 2023/2024

1. **Úvod do geografie**
(geografie; rozdělení geografie, vývoj poznatků o planetě Zemi, zámořské objevy)
Kanada a polární oblasti
(obecná geografická charakteristika regionů)
2. **Země jako vesmírné těleso**
(vesmír; Sluneční soustava; Měsíc; tvar a pohyby Země)
Velkomeziříčsko
(obecná geografická charakteristika místního regionu)
3. **Zobrazení Země na mapách**
(kartografie; obsah mapy; kartografická zobrazení; rozdělení map dle více kritérií; zkrácení map; práce na tvorbě mapy)
Asijské tygři
(obecná geografická charakteristika regionu; definice a klasifikace asijských tygrů)
4. **Geologický vývoj Země**
(geologie; geologická období; geologický vývoj ČR)
Britské ostrovy
(obecná geografická charakteristika regionu)
5. **Zemské těleso**
(stavba zemského tělesa; litosféra; pohyby litosférických desek; zemětřesení; sopečná činnost)
Japonsko
(obecná geografická charakteristika)
6. **Georeliéf**
(georeliéf; exogenní pochody; zvětrávání)
Země Visegrádu
(obecná geografická charakteristika regionu; V4)
7. **Hydrosféra – všeobecný oběh vody, světový oceán**
(hydrologický cyklus; rozdělení vodstva na Zemi, světový oceán; vlastnosti mořské vody; charakteristika oceánského dna)
Státy Středního a Předního východu
(obecná geografická charakteristika regionu)
8. **Hydrosféra – limnické vody**
(limnické vody; vodní tok; režim odtoku; jezera dle původu; umělé vodní nádrže, podpovrchová voda)
Kraj Vysočina
(obecná geografická charakteristika regionu)
9. **Atmosféra – klima na Zemi**
(vertikální členění atmosféry; definice klima; klimatogeografické faktory; Alisovova klasifikace podnebí)
Čína
(obecná geografická charakteristika)

10. Atmosféra – počasí na Zemi

(definice počasí; základní meteorologické prvky; teplotní a srážkové extrémy; místní regionální větry)

Jihovýchodní Evropa (Balkán, býv. Jugoslávie)

(obecná geografická charakteristika regionu; rozpad Jugoslávie)

11. Pedosféra – půdní pokryv Země

(vznik a složení půdy; půdotvorné faktory; půdní druhy a typy; vlastnosti půdy; význam půdy)

Subsaharská Afrika

(obecná geografická charakteristika regionu; největší problémy Afriky)

12. Biosféra – přírodní oblasti Země

(šířková vegetační pásma; výškové vegetační stupně; život v mořích a oceánech)

Severní islámská Afrika

(obecná geografická charakteristika regionu)

13. Světové zemědělství

(vznik zemědělství; gencentra; lokalizační faktory zemědělství; typy rostlinné a živočišné výroby)

Země bývalého Sovětského svazu (kromě pobaltských republik)

(obecná geografická charakteristika regionu se zaměřením na Rusko)

14. Surovinové zdroje, jejich význam a rozmístění

(těžební průmysl; klasifikace nerostných surovin; rozmístění nerostných surovin; průmysl paliv a energetiky)

Německo a alpské země

(obecná geografická charakteristika regionu)

15. Zpracovatelský průmysl

(charakteristika a členění průmyslu; historický vývoj průmyslu; lokalizační faktory; charakteristika jednotlivých odvětví)

Austrálie, Nový Zéland, Oceánie

(obecná geografická charakteristika regionu)

16. Průmysl a doprava v ČR

(historický vývoj průmyslu v ČR; průmyslová odvětví v ČR; surovinové zdroje ČR; charakteristika dopravních druhů v ČR)

Latinská Amerika

(obecná geografická charakteristika regionu)

17. Obslužná sféra a cestovní ruch

(terciér; služby; předpoklady cestovního ruchu; typologie cestovního ruchu; nejvýznamnější centra ve světě i v ČR)

Severní Evropa (Skandinávie, Pobaltí, Dánsko, Island)

(obecná geografická charakteristika regionu)

18. Doprava světa

(základní složky dopravy; rozdělení dopravy; typy dopravních systému ve světě)

Pyrenejský poloostrov a Itálie

(obecná geografická charakteristika regionu)

19. Rozmístění obyvatelstva a sídel na Zemi

(společensko-geografické faktory rozmístění obyvatelstva ve světě; hustota zalidnění; dělení sídel; urbanizační proces; jádrové a periferní oblasti)

Francie a země Beneluxu

(obecná geografická charakteristika region)

20. Biologické a kulturní odlišnosti obyvatelstva světa

(biologické a kulturní znaky obyvatelstva; věková pyramida; rasy, víra, jazyky a jejich lokalizace)

Indický subkontinent

(obecná geografická charakteristika regionu; Indie jako regionální velmoc)

21. Přirozená a mechanická měna obyvatelstva světa

(demografie a demografická revoluce; přirozený a mechanický pohyb obyvatelstva)

USA

(obecná geografická charakteristika)

22. Globalizace a globální problémy lidstva

(globalizace a její důsledky; typy globalizací; rozdělení globálních problémů)

Obyvatelstvo a sídla v ČR

(demografické, národnostní a náboženské charakteristiky obyv. ČR; sídelní struktura v ČR)

23. Integrující se Evropa

(historie evropské integrace; cíle, symboly, orgány EU; ČR v EU)

Zemědělství v České republice

(historické změny v zemědělské výrobě ČR; zemědělský půdní fond ČR; zemědělské výrobní oblasti ČR)

24. Mezinárodní ekonomické, politické a vojenské integrace

(proces integrace; OSN; NATO; další mezinárodní organizace)

Přírodní poměry ČR

(georeliéf, podnebí, vodstvo a půdy ČR; ochrana přírody v ČR)

Povolené pomůcky: školní atlas světa, školní atlas České republiky

Maturitní témata byla schválena předmětovou komisí chemie a zeměpisu v září 2023.